

**SYLABUS PRZEDMIOTU/MODUŁU NA STUDIACH DOKTORANCKICH
W roku akademickim 2023/2024**

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis
1.	Nazwa przedmiotu	Ekonomiczna analiza prawa
2.	Jednostka prowadząca przedmiot/ moduł	Katedra Teorii i Filozofii Prawa
3.	Kod przedmiotu/ modułu	63-NP-1-EAP
4.	Rodzaj przedmiotu/ modułu	Obowiązkowy
5.	Rok studiów	1
6.	Semestr	Zimowy I
7.	Forma zajęć i liczba godzin	Wykład/10
8.	Zakładane efekty kształcenia	KNPSD_W01, KNPSD_W02, KNPSD_W04, KNPSD_U01, KNPSD_U02, KNPSD_K01, KNPSD_K02
9.	Treści programowe	<p>I. Ekonomiczne podejście do prawa w kontekście metodologicznej charakterystyki prawnoznawstwa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kilka uwag terminologicznych. 2. Spory o metodologiczną charakterystykę prawnoznawstwa 3. Autonomia prawnoznawstwa w świecie nauki. 4. EAP – określenie wstępne. 5. Dwa typy (strategie) ekonomicznego podejścia do prawa: <ol style="list-style-type: none"> i. Od ekonomii do prawa (ekonomiczna analiza prawa w znaczeniu ścisłym), ii. Od prawa do ekonomii (Law and Economics w ujęciu Calabresi’ego). <p>II. Geneza, założenia i główne tezy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skąd się wzięła i czym jest nowoczesna EAP? <ol style="list-style-type: none"> i. Prekursorzy i twórcy współczesnej EAP.

		<ul style="list-style-type: none"> ii. EAP jako ruch (movement). <ul style="list-style-type: none"> 2. Założenia i główne tezy EAP. 3. Efektywność ekonomiczna: <ul style="list-style-type: none"> i. - w sensie Pareto, ii. - w sensie Kaldora-Hicksa, iii. - jako maksymalizacja bogactwa społecznego, iv. - w ujęciu ekonomii marginalnej. <p>III. Coase, Calabresi, Posner i inni.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Twierdzenie R. Coase'a i jego znaczenie. <ul style="list-style-type: none"> i. Koszty transakcyjne. ii. Treść twierdzenia Coase'a. iii. Rola prawa przy zerowych kosztach transakcyjnych. iv. Rola prawa przy występowaniu kosztów transakcyjnych. 2. G. Calabresi i rozkład ryzyka. 3. R.A. Posner o efektywności ekonomicznej <i>common law</i>. 4. Efficient breach. <p>IV. Przestępstwo i kara w EAP</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Uzasadnienie prawa karnego w EAP. 2. Model G. Becker'a. 3. Inne modele ekonomiczne przestępstwa i kary. 4. Główne postulaty EAP Karnego. <p>V. Behawioralna EAP.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot ekonomii behawioralnej. 2. Krytyka modeli ekonomii neoklasycznej. 3. Heurystyki i ich rola. 4. Czy ekonomia behawioralna uchyla założenie o <i>homo oeconomicus</i>? <p>VI. Podsumowanie EAP jako teoria (program) polityki prawa.</p>
10.	Język przedmiotu	Polski
11.	Formy i metody prowadzenia przedmiotu	Wykład
12.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Włodzimierz Gromski, prof. nadzw. UW
13.		

	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Dr hab. Włodzimierz Gromski
14.	Obciążenie pracą doktoranta	
	Forma aktywności doktoranta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: - ćwiczenia: - laboratorium: - seminarium: - inne:	10
	Praca własna doktoranta, np.: - przygotowanie do zajęć: - opracowanie wyników: - czytanie wskazanej literatury: - napisanie raportu z zajęć: - przygotowanie do egzaminu:	10 10
	Suma godzin	30
	Liczba punktów ECTS	1
15.	Warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, obrony doktoratu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Zaliczenie pisemne obejmujące wiedzę i umiejętności związane z wykorzystywaniem mierników i metod ekonomicznych w prawoznawstwie
16.	Wykaz literatury obowiązkowej i uzupełniającej	<p>Literatura:</p> <p>I. Ekonomiczne podejście do prawa w kontekście metodologicznej charakterystyki prawoznawstwa.</p> <p>- Literatura obowiązkowa:</p> <p>Opatek K., Wróblewski J., Prawo – metodologia, filozofia, teoria prawa, PWN, Warszawa 1991, s. 7-19, 32-46.</p> <p>Stelmach J., Brożek B., Metody prawnicze, Wolters Kluwer, Kraków 2006, s. rozdz. I.</p> <p>Wronkowska S., Ziemiński Z., Zarys teorii prawa, Ars boni et aequi, Poznań 1997, pkt. 1.3. (szerzej: Ziemiński Z. Metodologiczne zagadnienia prawoznawstwa, PWN, Warszawa 1974, rozdz. II.)</p> <p>Łakomy J., Pojęcie integracji zewnętrznej nauk</p>

	<p>prawnych, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie. Prace Studenckie”, Wrocław 2009, s. 52-65.</p> <p>- Literatura uzupełniająca:</p> <p>Wróblewski J., Contemporary Models of the Legal Sciences, Ossolineum, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdański-Łódź 1989, part I i II.</p> <p>II. Geneza, założenia i główne tezy.</p> <p>- Literatura obowiązkowa:</p> <p>Stelmach J., Brożek B., Załuski W., Dziesięć wykładów o ekonomii prawa, Warszawa 2007, Wykład pierwszy.</p> <p>Stelmach J., Brożek B., Załuski W., Dziesięć wykładów o ekonomii prawa, Warszawa 2007, Wykład drugi.</p> <p>Cooter R., Ulen T., Ekonomiczna analiza prawa, Warszawa 2009, s. XVI-XXVI, 1-10, 13-14, s. 101-117 [podręcznik dostępny w sieci].</p> <p>- Literatura uzupełniająca:</p> <p>Ząbska-Caban O., Prawo... sprawiedliwe czy efektywne ekonomicznie, „Folia Iuridica Wratislaviensis” 2014, vol. 3 (3), 273-284 [artykuł dostępny w Bibliotece Cyfrowej WPAE].</p> <p>Mackaay E., History of Law & Economics, http://encyclo.findlaw.com/0200book.pdf</p> <p>Mackaay E., Schools: General, http://encyclo.findlaw.com/0500book.pdf</p> <p>Bator A., Instrumentalizacja jako założenie ekonomicznej analizy prawa, [w:] Analiza ekonomiczna w zastosowaniach prawniczych, red. J. Stelmach, M. Soniewicka, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2007, s. 25-43.</p> <p>III. Coase, Calabresi, Posner i inni.</p> <p>- Literatura obowiązkowa:</p> <p>Coase R. H., Problem kosztu społecznego, [w:] R.H. Coase, Firma, rynek i prawo, Warszawa 2013; (artykuł w jęz. ang. można znaleźć pod adresem: www.law.uchicago.edu/files/file/coase-problem.pdf).</p> <p>- Literatura uzupełniająca:</p> <p>Coase R. H., Natura firmy, [w:] R.H. Coase, Firma, rynek i prawo, Warszawa 2013.</p> <p>IV. Przestępstwo i kara w EAP.</p> <p>- Literatura obowiązkowa:</p>
--	--

Becker, Gary S., Zbrodnia i kara – podejście ekonomiczne [w:] Becker, Gary S., Ekonomiczna teoria zachowań ludzkich, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1990.

Szczepaniec M., Teoria ekonomiczna w prawie karnym, Wydawnictwo WKSZ, Warszawa 2012, rozdz. III.

- Literatura uzupełniająca:

Cooter R., Ulen T., Ekonomiczna analiza prawa, Warszawa 2009, s. 596-627.

Stelmach J., Brożek B., Załuski W., Dziesięć wykładów o ekonomii prawa, Warszawa 2007, s. 139-149.

V. Behawioralna EAP.

- Literatura obowiązkowa:

Thaler R. H., Sunstein C. R., Impuls. Jak podejmować właściwe decyzje dotyczące zdrowia, dobrobytu i szczęścia, Wydawnictwo ZYSK I S-KA, Poznań 2015, s. 11-27.

Kahneman D., Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym, Media Rodzina, Poznań 2012.

Małecka M., Behawioralna ekonomiczna analiza prawa – założenia, zastosowania, kontrowersje www.pseap.org/wp-content/uploads/2012/11/pseapivseminarium2mat.doc

- Literatura uzupełniająca:

Kahneman D., Sibony O., Sunstein C. R., Szum, czyli skąd się biorą błędy w naszych decyzjach, Media Rodzina, Poznań 2022.

VI. Podsumowanie.

Stelmach J., Efektywne prawo (artykuł dostępny w sieci).

Gromski W., Law and Economics jako teoria polityki prawa, [w:] Analiza ekonomiczna w zastosowaniach prawniczych, red. J. Stelmach, M. Soniewicka, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2007, s. 45-66.

Kaczor J., Law and Economics a liberalny porządek prawny, [w:] Analiza ekonomiczna w zastosowaniach prawniczych, red. J. Stelmach, M. Soniewicka, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2007, s. 67-79.

Literatura dodatkowa (do całości wykładu):

Książki:

Buława P., Szmit K., Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

	<p>Posner R. A., <i>Economic Analysis of Law</i>, New York 1998.</p> <p>Mackaay E., <i>Law and Economics for Civil Law Systems</i>, Edward Elgar, Cheltenham 2014.</p> <p>Ogus A., <i>Costs and Cautionary Tales. Economic Insights for the Law</i>, Hart Publishing, Oxford 2006.</p> <p>Studia i artykuły:</p> <p>Beldowski J., Metelska-Szaniawska K., <i>Law & Economics – geneza i charakterystyka ekonomicznej analizy prawa</i>, „Bank i Kredyt” październik 2007, [wersja elektroniczna dostępna na stronie www czasopisma].</p> <p>Mackaay E., <i>Law and Economics. From where to where</i>, “Polisch Yearbook of Law and Econoics” 2015, Vol. 6.</p> <p>Ulen T. S. <i>The Lesson of 30 Years of Law and Economics – and the Prospects for its Future</i>, “Polisch Yearbook of Law and Econoics” 2015, Vol. 3.</p>
--	--